

27.8.94 פתח

פתח

27.8.94 : פתח

DOC 06370

27.8.94 פתח

בלי חקיקת סתם

מאת דן מרגלית

כמעט כל המי ומי בליכוד ובמפר"ל כבר כחשו בחוק ירוש"ל. הם רוצים שהעיר הוות - שקרסה לפני צבאות צרים לרוב אך מעולם לא הועברה מיד ליד כוויתור מוסכם - תישאר בירת ישראל באורח בלעדית; שלא תהיה דירתכליתית, בירת שתי מדינות כמתחם מוניציפלי משותף. אפשר להבין ללב האופוזיציה. היא מניפה דגל ומצטטת את הפ"סוק כי "למען ירושלים לא אש"קוט", והמונים רואים בה את שיקוף ההסכמה הלאומית. כמוני חים פרלמנטריים הציעו עוזי לנגר או יצחק לוי לכנסת שכל ויתור בירושלים יותנה בהסכמה של 80 ח"כים.

אמנם נמצא רוב מקרי ליזומתם בשלב הטרומי, ואמנם הליכוד תר בע מהממשלה להמשיך השבוע בחקיקה כאילו אין פגרה, אך בפ"ר על זה מיותר ומוזיק. הממשלה יכולה להסיר את מעמדת החוק האופוזיציוני מעל גבה לולא הסתבכה במהלך כזה מתוצרת בית. מישוה נבהל, כנר"א, ממכתבו של שמעון פרס ליא"סר ערפאת והטיל על היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בנ"יאיר, להסות את האופוזיציה בט"

יוטה לטיהור ירושלים ממוסדות אש"ף. שר המשפטים, דוד ליבאי, שהושאר משום מה מחוץ למעגל הדיונים הבסיסי, אף מצא ביוזמה ההתחלתית נקודות תורפה שיכ"שילו את הממשלה מול משוכת הבג"ץ. בתנאים אלה תימרנו משה שחל, ליבאי ובניאיר יוזמת חקיקה ממשלתית נוספת. ברצותה להשביע את כל הצדדים, היא נותרה בלתי אפוייה. שחל ויועצו משה ששון הסבירו לפייסל חוסייני כי בפעילותו הג"דושה, שניסתה להפוך את האוריי"נט האוטו לטטייט דפרטמנט של הרשות הפלשתינית, המיט על עצמו את צרת החוק הזה. פמליית חוסייני דחתה את שר המשטרה בהערה כי החוק ייבלם בכנסת על ידי יושב ראש ועדת החוקה, דדי צוקר ממצר. שחל ריווח על כך בלשון מדויקת לממשלה, וצוקר ועם באורח מובן, שלא היו דברים מעולם, ובסך הכל הצביעה התק"רית על הקושי המהותי בייזום חוק ירושלים לבלימת אש"ף. מצד אחד אין הוא פותר בעיות. הן הממשלה לא תעז לסגור את האוריינט האוטו, ואיש מטעמה לא יתנכל לשב"כ הפלשתיני בדיחו רק מפני שאילץ את ערביי ירוש"לים להתייצב לחקירותיו.

מצד אחר נקלעה הממשלה למ"צב שבו לא תוכל לוותר על החוק. כבהילותה להציעו לכנסת היא כמו הורתה כי בהעדרו אין בידה כלים משפטיים נאותים לבצע את מדיניותה בירושלים. נראה כי ליבאי ושחל - יריבים סמויים כרוב ימות השנה - הגיעו למסק"נה משותפת שמוטב לחוק ירוש"ל לים שלא היה בא לאוויר העולם. אך משבא, אסור להחזיקו בהקפאה עמוקה לאורך ימים. זה בריוק מה שמתרחש עתה. אין לממשלה רוב לאישור הנוסח שלה, מפני שהימין והערבים בכנ"ס אינם מעוניינים לסייע בידה. פמליית פייסל חוסייני, שתיארה את התבטאותה על דדי צוקר כהר"מור, אכן צוחקת עתה כל הדרך לאוריינט האוטו. שכן חוק כזה אינו מכביר ברצינות על מדיניות אש"ף בעיר ואינו פותר כל בעיה לממשלה. בכנסת זוכרים היטב כיצד העביר מנחם בגין בהינף יד את חוק הגולן, ועתה עדים חבריה כמה הוא שברירי ומכביר ואפילו אינו מסייע כהואיזה למגמה המדינית של הליכוד. בפועל מתקיימת מערכה זהר"דית-ערבית על עתיד ירושלים. היא תוכרע במדיניות הבנייה של ראש העירייה, אהוד אולמרט, שתפקידו לעכות את הנוכחות

הישראלית בלי לחדור לשכונות הערביות ובמזעור המתח על קו התפר, ובעיקר בניווט המדיניות הממשלתית על ידי יצחק רבין ושמעון פרס המתנייעים במכור הבינלאומי והאזורי. בימים אלה פורסם ב"יד בן צבי" ספרו המחקרי של אילן אסיא "מוקד הסכסוך". שיכול להנחות בהקבלה ובמופת את הממשלה. זה תיאור התבונה המרבית, העיק"שות, האומץ והזהירות שבהם נ"הל דוד בן גוריון את המערכה לכלול את כל הנגב בגבולות ישראל תוך כדי הדיפת לחץ ביני לאומי חסר תקדים. הוא הצליח, מפני שאיתר מט"רות סבירות ודחה את נטיית הוות"רנות של יריביו, משה שרת ונח"מ גולדמן. הזהירות שנקט לא היתה אליבי להירתע מצעד נועז, אך להיטותו לעשייה מדינית לא באה על חשבון הבחינה הדקדקנית של הסיכוי, ופה ושם ידע גם לסגת. למי שנכנס עתה להתמודדות ממושכת על ירושלים יש מה לא"מץ מן המערכה הקשה בת תשע השנים על הנגב. כמה להתעקש? כמה לוותר? היכן האיוון? אלה סוגיות מורכבות. רק דבר אחד ברור, חקיקה סתם - מוצהרת, יח"צנית ומתגרה שלא לצורך - לא היתה שם.